

Arbetet bakom RIKSTÄCKET

Att det första steget för att göra en tidning är att det skrivs en text förstår nog alla. Men vad händer sen? Nya redaktören Christina Kjellstrand berättar om hur det går till att göra ett nummer av *Rikstället*.

TEXT: CHRISTINA KJELLSTRAND | FOTO: CHRISTINA KJELLSTRAND OCH SUSANNE ANDERSSON

Vanligtvis är det redaktionen som väljer vilka texter som ska vara med i ett nummer. Det handlar om att få till en bra blandning av intressanta berättelser, snygga bilder och roliga mönster. Just nu består redaktionen av Anna Leander, Annika Ågren, Britt-Inger Jönsson och Karin Persson. De väljer bland inskickade idéer och texter från er medlemmar, och bland egna förslag till texter.

Själva tidningsarbetet börjar sedan med att redaktionen och redaktören har ett telefonmöte. Där går vi igenom de föreslagna texterna en och en, kategoriserar dem – är det ett mönster, en text från en lokalgrupp eller en längre artikel – och bestämmer vem som har ansvar för att den blir klar. Efter det följer en intensiv tid av skrivande och redigerande. Redaktören gör en plan för hur många sidor varje artikel ska ta, och i vilken ordning de ska komma. Sedan inleds layoutarbetet.

Nu ska texterna sättas i rätt typsnitt, ingresser och rubriker ska skrivas, och alltihop ska placeras ut på de tomma tidningssidorna på ett snyggt och grafiskt tilltalande sätt. Precis som när man syr en kvilt är det ett hantverk där det finns regler och mallar att förhålla sig till, men det går att foga ihop de olika bitarna på i det närmaste oändligt många olika sätt.

Felen ska rättas

När hela tidningen är layoutad skickas den på korrektur, där alla fel som smugit sig in förhoppningsvis hittas och rättas.

Efter det hamnar de digitala filerna i en gammal kruk-
makarverkstad i Laholm. Där sitter Susanne Andersson, som är den som gör *Rikstället* färdig för tryck. Hon går igenom alla bilder och ser till så att de är fina, lägger in annonser och ställer in allting i den digitala filen så som tryckeriet vill ha det. Susanne gör också den pdf-kopia av tidningen som läggs upp på Rikstäckets hemsida.

När Susanne är klar skickas tidningen till Trydells tryckeri, ett gammalt familjeföretag som specialiserat sig på tidskrifter. Nu ska den digitala tidningen förvandlas till papper.

Komplicerat och bullrigt

Det är en komplicerad process i många steg. Först delas de digitala sidorna upp i fyra delar – en för var och en av tryckfärgerna cyan, magenta, gul och svart. Sedan skrivs de ut på stora aluminiumplåtar, en plåt för varje färg och åtta tidningssidor per plåt. Dessa plåtar laddas i den stora tryckpressen. Den sprutar i ett rasande tempo ur sig pappersark som viks, buntas ihop och förses med ett omslag i diverse stora, bullriga maskiner. Eftersom arken trycks på båda sidor blir det sexton tidningssidor per ark. Rikstället, som har 48 sidor, trycks alltså på så lite som tre ark papper per tidning.

På Trydells kan tidningarna när de har samlats ihop i rätt ordning häftas, som Rikstället, eller limmas. Slutligen skär en maskin av de vikta kanterna på tidningen så att den går att öppna. Eventuell plast sätts på, tidningarna adresseras, och så körs de iväg till posten för att skickas hem till dig. Hela processen, från det första redaktionsmötet till att tidningen landar i din brevlåda tar mellan två och tre månader.

Vill du skriva i Rikstället?

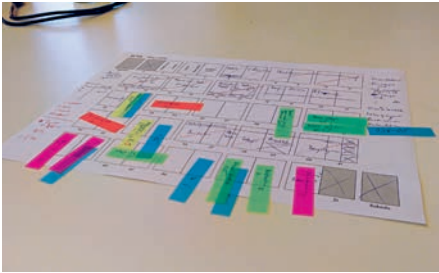
Tidningen är helt beroende av att ni medlemmar skickar in texter och idéer. Har du något du vill skriva om? Mejla redaktoren@rikstacket.se, eller direkt till någon av redaktionsmedlemmarna: anna@rikstacket.se, annika@rikstacket.se, britt-inger@rikstacket.se eller karin@rikstacket.se

Britt-Inger Jönsson och Susanne Andersson diskuterar produktionsplanen för 2020.

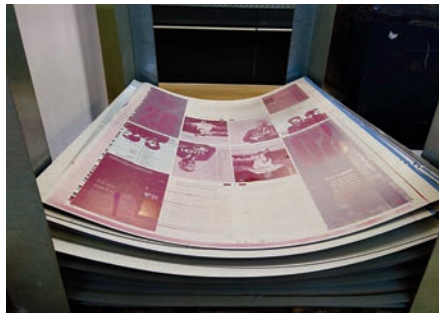
I tryckpressen används fyra färger för att åter skapa alla andra färger. Här syns magenta-valsens, och i bakgrunden skymtar den blå cyan-valsens.

Redaktörens sidplan för det här numret av Riksticket.

Pappret som används till Riksticket kommer från Grycksbo i Dalarna.

Använda plåtar återvinns. Här är det fotbollstidningen Offside som har tryckts.

De tryckta arken viks i en maskin.

En av tryckeriarbetarna på Trydells buntar ihop de vikta arken och flyttar dem till en annan maskin, där de sorteras så att varje exemplar av tidningen får rätt sidor i sig.

Buntarna förses med omslag och limmas eller häftas. Sedan skärs kanterna av.

Färdiga tidningar, redo att skickas iväg till läsare.